

5. การนำสิ่งอื่นมาใช้ทดแทนการนำสิ่งอื่นมาใช้
ทดแทนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบางชนิด
อาจทำได้ เช่น การนำก๊าซธรรมชาติ มาใช้ทดแทนน้ำมัน
เชื้อเพลิงในรถยนต์ การใช้พลังงานแสงอาทิตย์ทดแทน
พลังงานไฟฟ้า ซึ่งทำให้ประหยัดค่าน้ำมันเชื้อเพลิงในการ
ผลิตกระแสไฟฟ้า เป็นต้น

การใช้พลังงานแสงอาทิตย์ทดแทนพลังงานไฟฟ้า

6. การสำรวจแหล่งทรัพยากรเพิ่มเติมเป็นการ
ค้นหาสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติมาใช้ให้เกิด
ประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจและสังคม เช่น การใช้
เครื่องตรวจสอบรังสีในการสำรวจแร่ยูเรเนียม การใช้ระบบ
คลื่นแผ่นดินไหวเทียมเพื่อสำรวจหาน้ำมันและ
ก๊าซธรรมชาติ เป็นต้น

7. การประดิษฐ์ของเทียมขึ้นใช้ ความเจริญ
ก้าวหน้าด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทำให้มนุษย์
สามารถผลิตของเทียมขึ้นใช้แทนการใช้ทรัพยากร
ธรรมชาติ เช่น ยางเทียม ไหมเทียม เป็นต้น

แนวทางอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมจะได้ผลยั่งยืนนั้นจะต้องใช้
มาตรการทางกฎหมายควบคุมแนวทางในการอนุรักษ์อย่าง
ยั่งยืนมี 3 แนวทางดังนี้

1. การให้การศึกษาคือการสอนให้เข้าใจ
ถึงหลักการ วิธีการอนุรักษ์ มีจริยธรรมเกิดสำนึกและ
ร่วมในการอนุรักษ์
2. การใช้เทคโนโลยีในการนำทรัพยากรธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อมมาใช้ให้เกิดประโยชน์
3. การใช้กฎหมายควบคุมเป็นวิธีการสุดท้ายใน
การดำเนินการ

การรักษาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

จัดทำโดย

สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาหย่าง

อำเภอหนองขาหย่าง จังหวัดอุทัยธานี

โทร. 056 - 597150

การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

หมายถึง การใช้สิ่งแวดล้อม อย่างมีเหตุผล เพื่ออำนวยความสะดวกให้คุณภาพชีวิตที่ดีตลอดไปแก่นุชย์ โดยมีแนวความคิดที่จะอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้เกิดผลอยู่ 6 ประการคือ

1) ต้องมีความรู้ในการที่จะรักษาทรัพยากรธรรมชาติที่จะให้ผลแก่นุชย์ทั้งที่เป็นประโยชน์และโทษ และคำนึงถึงเรื่องความสูญเปล่าในการจะนำทรัพยากรธรรมชาติไปใช้

2) รักษาทรัพยากรธรรมชาติที่จำเป็นและหายากด้วยความระมัดระวัง ตระหนักเสมอว่าการใช้ทรัพยากรมากเกินไปจะเป็นการไม่ปลอดภัยต่อสภาพแวดล้อม ฉะนั้นต้องทำให้อยู่ในสภาพเพิ่มพูนทั้งด้านกายภาพและเศรษฐกิจ

3) รักษาทรัพยากรที่ทดแทนได้ให้มีสภาพเพิ่มพูนเท่ากับอัตราที่ต้องการใช้เป็นอย่างน้อย

4) ประเมินอัตราการเปลี่ยนแปลงของประชากรได้ พิจารณาความต้องการใช้ทรัพยากรธรรมชาติเป็นสำคัญ

5) ปรับปรุงวิธีการใหม่ๆ ในการผลิตและใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและพยายามค้นคว้าสิ่งใหม่ๆ ทดแทนการใช้ทรัพยากรจากแหล่งธรรมชาติให้เพียงพอต่อความต้องการใช้ของประชากร

6) ให้การศึกษาแก่ประชาชนเพื่อเข้าใจถึงความสำคัญในการรักษาสมดุลธรรมชาติ ซึ่งมีผลต่อการทำให้สิ่งแวดล้อมอยู่ในสภาพที่ดี โดยปรับความรู้ที่จะ

เผยแพร่ให้เหมาะแก่วัย คุณวุฒิ บุคคล สถานที่หรือท้องถิ่น ทั้งในและนอกระบบโรงเรียน เพื่อให้ประชาชนเข้าใจ ในหลักการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม อันจะเป็นหนทางนำไปสู่ออนาคตที่คาดหวังว่ามนุษย์จะได้อาศัยในสิ่งแวดล้อมที่ดีได้

หลักการและวิธีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ

การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ คือ การใช้สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติอย่างชาญฉลาดและใช้ให้เกิดประโยชน์ หลักการและวิธีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ มีดังนี้

1. การถนอมรักษา คือ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติให้คงสภาพทั้งปริมาณและคุณภาพเอาไว้ โดยใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เช่น กรณีแร่เหล็กแทนที่จะนำมาใช้โดยตรงก็นำไปผสมกับแร่ธาตุอื่นๆ เพื่อใช้เป็นเหล็กกล้า ซึ่งนอกจากจะลดปริมาณการใช้เนื้อเหล็กให้น้อยลงแล้วยังช่วยยืดอายุการใช้งานให้ยาวนานออกไปอีกด้วย เป็นต้น

2. การบูรณะฟื้นฟู คือ การทำให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกลับคืนมาใช้ประโยชน์ได้เหมือนเดิม เช่น ดินที่นำมาใช้เพื่อการเพาะปลูกพืชชนิดเดียวกันติดต่อกันเป็นเวลานานจะทำให้คุณภาพของดินเสื่อมลง การบูรณะฟื้นฟูทำได้โดยการใส่ปุ๋ย ปลูกพืชคลุมดิน หรือพักหน้าดินไว้สักช่วงระยะเวลาหนึ่ง เป็นต้น

การปลูกพืชคลุมดินเป็นการอนุรักษ์ธรรมชาติด้วยการบูรณะ

3. การนำกลับมาใช้ใหม่ หรือที่เรียกว่า รีไซเคิล นอกจากการถนอมรักษาและการบูรณะฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติแล้ว การนำทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ใช้ไปแล้วกลับมาใช้ใหม่ถือเป็นการอนุรักษ์อีกวิธีหนึ่ง ซึ่งการอนุรักษ์ชนิดนี้จะทำได้กับทรัพยากรน้ำและแร่ธาตุบางชนิด เช่น การนำเศษกระดาษ พลาสติก อลูมิเนียม สังกะสี ตะกั่ว ทองแดง และเหล็กที่ทิ้งแล้วกลับมาหลอมหรือเปลี่ยนสภาพให้นำกลับมาใช้ได้อีก เป็นต้น

4. การเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้งานสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติบางชนิดจะไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้มาก เช่น น้ำที่ไหลลงมาตามลำน้ำ ถ้าหากสร้างเขื่อนขวางกั้นลำน้ำเพื่อยกระดับของน้ำให้เขื่อนสูงขึ้นแล้วนำพลังงานน้ำนั้นมาใช้ผลิตกระแสไฟฟ้า ซึ่งเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้งานอีกวิธีหนึ่ง